

အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပျၤတၢ်ကွဲးစီဆုံ :
တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အခီပညီအ
ခီၣ်ထံးခီၣ်ဘိတဖၣ်

He Gave Us Scripture :
Foundations of
Interpretation

တၢ်မၤလိၣ်

Lesson Seven

တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံ
Applying Scripture

တၢ်ဂ့ၢ်ခိတီၢ်တဖၣ် **TABLE OF CONTENTS**

၁. တၢ်ကတိၤဆှၢ်န့ၣ် **Introduction**.....၃

၂. တၢ်လၢအလီၢ်အိၣ်ဝဲသပှၢ်တၢ် **Necessity**.....၄

၃. တၢ်ဘျးစဲတဖၣ် **Connections** ၆

    (က) ယွၢ် **God**

        ၁. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလီၤထူလီၤယိၣ် **Eternal Counsel**

        ၂. တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး **Character**

        ၃. တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအတၢ်အာၣ်လီၤတဖၣ် **Covenant Promises**

    (ခ) ဟီၣ်ခိၣ် **World**

    (ဂ) ပှၢ်တီၢ်မုၢ် **People**

        ၁. တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢပုၤဒီးတၢ်ဒဲးဘး **Sinful Images**

        ၂. တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖး **Religious Divisions**

        ၃. တီၤပတီၢ်တဖၣ် **Classes**

၄. တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တဖၣ် **Developments**.....၁၃

    (က) နံၣ်လါတၢ်မၤအသးအကတီၢ် **Epochal**

    (ခ) လုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ **Cultural**

    (ဂ) နီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ **Personal**

၅. တၢ်ကတိၤလၢခံ **Conclusion**.....၁၆

အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပုၤတၢ်ကွဲးစီဆုံ: တၢ်ကျိၣ်ထံလံာ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်
He Gave Us Scriptre : Foundations of Interpretation
တၢ်မၤလိနွံ **Lesson Seven**
တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံ **Applying Scripture**

တၢ်ကတိၤဆူန့ၣ် INTRODUCTION

ပဲခဲလၢၣ်ပသ့ၣ်ညါလၢပတၢ်အိၣ်မူမုၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤအပူၤပကွဲးလီၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢပကသ့ၣ်အိၣ်တစီၤတလီၤအဂီၢ်ဒီးအကတဖၣ်လၢပကသ့ၣ်အိၣ်ဖးယံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဂ့ၤလံ,လၢပုၤပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်အဂီၢ်,လံာ်အိၣ်ဝဲလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဘျီလၢတသးပုၤထီၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်: လံာ်စီဆုံန့ၣ်လီၤ. စၢၤတစၢၤဘၣ်တစၢၤ,ယွၤအဖိအလံာ်တဖၣ်အသးစဲဘျီဒီးတၢ်ကွဲးစီဆုံတဖၣ်-ဒီးပကြၢးမၤဝဲဒၣ်,ခိဖျိလံာ်စီဆုံအိၣ်ဒီးတၢ်အါမးလၢကစံးဘၣ်ပုၤဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်မူလၢယွၤအဂီၢ်လၢတၢ်လီၤကိးပုၤဒဲးဒီးစၢၤကိးစၢၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.ယ့ၣ်ရှုးကွၢ်ဝဲလံာ်စီဆုံဒ်ယွၤအကလုာ်ကထိလၢကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤဒ်နီၣ်ထီၣ်အသိးလၢယွၤအပုၤဂီၢ်မုၢ်အဂီၢ်တုၤလၢတၢ်ခဲလၢၣ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်အပုၤပိာ်အခံတဖၣ်အသိး,ပမၤတၢ်တမံၤဃီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤလိနွံလၢပတၢ်မၤလိ *အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပုၤတၢ်ကွဲးစီဆုံ: တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်အခိၣ်ပညိအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ* လၢအပိာ်လိာ်အခံတဆိဘၣ်တဆိအပူၤ,ဒီးပဟ့ၣ်အခိၣ်တီလၢ“တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံ”န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလိဝဲအံၤပူၤ,ပကဟ့ၣ်ကူၣ်ကျိၣ်ကျဲတနီၤလၢတၢ်ကမၤဘၣ်ထွဲတၢ်လၢအကဲဘျီကဲဖျိဒ်ဒ်မးလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံအခိၣ်ပညိလၢအခိၣ်ထံးကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးခွဲခါပုၤဒ်ကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပတၢ်မၤလိပိာ်ထွဲလိာ်အခံအံၤအပူၤ,ပကဟ့ၣ်ပနီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျိၣ်အကျဲဒ်:
တၢ်ဘျးစဲလံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိအခိၣ်ပညိလၢအခိၣ်ထံးဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဆူခွဲခါပုၤဒ်ကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်လၢကျဲလၢအဘၣ်လိာ်အသးဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံာ်,တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤ

ခိဖျိပတၢ်ပာ်ပနီၣ်တၢ်အခိၣ်ပညိအံၤဆိးကါပတၢ်ပာ်ပနီၣ်တၢ်အခိၣ်ပညိအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢအပူၤကွဲၣ်အဃိ,ကမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢပကသ့ၣ်နီၣ်လၢတၢ်အခိၣ်ပညိလၢအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိမ့ၢ်:
ပုၤကွဲးလံာ်ယွၤဒီးပုၤကညိတဖၣ်အတၢ်ထံာ်,တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤလၢပာ်ဖျိအသးတပူၤဃိသးအိၣ်ဝဲလၢလံာ်တီလံာ်မိကဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဆူအပုၤဒ်ကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပကဘၣ်န့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢပုၤကွဲးလံာ်စံးဝဲနီၣ်နီၣ်ဒီးလၢခံပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကဘၣ်ပဲလၢလံာ်တတီၤအခိၣ်ပညိအခိၣ်,ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်အခိၣ်ပညိအခိၣ်ထံးဝဲန့ၣ်တသ့ဝဲအသ့မၤစၢၤပုၤလၢပကန့ၣ်ပၢၢ်,မ့ၢ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်ပံး ဃာ်ယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအပတီၢ်တမံၤဃီဒ်ပုၤဒ်ကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်အံၤအသိးဧါ? မ့ၢ်ပအိၣ်လၢစၢၤမိၤရှုအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအဖိလံာ်ဧါ? ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိ,တၢ်န့ၣ်ပၢၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢအခိၣ်ထံး,တၢ်စံာ်စၢၤတဲစၢၤ, ယွၤဂ့ၢ်ဝီညါဒီးတၢ်ကွဲးဆၢၣ်မဲာ်မၤစၢၤ ပုၤလၢပကန့ၣ်ပၢၢ်အိၣ်ဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပသ့ၣ်ညါလၢပကြၢးဟဲစိာ်တၢ်အခိၣ်ပညိဝဲန့ၣ်ခိဖျိခရံၣ်အတၢ်မၤဝံၤက့ၢ်တၢ်ခဲအံၤ ပအိၣ်လၢခရံၣ်အတၢ်မၤဝံၤတၢ်အဖိလံာ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စတံၢ်ဖၢၣ်ကွဲၣ်တြဲမၢၢ် **Dr. Stephen J. Bramer**

ခဲအံၤ,တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျဲတညိဝဲထီၣ်ဘိဘၣ်,ခိဖျိပကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအဒိၣ်အမုၢ်တဖၣ်မၤအသးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲလံာ်စီဆုံဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ဒီးပမ့ၢ်နံၤဒၣ်ဝဲအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျဲအဖိတၢ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီခဲအံၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်တဖၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်အဆိကတၢ်အခါ: လၢကဘၣ်လိာ်အသးဒီးယွၤအပုၤဂီၢ် မုၢ်အတၢ်ထံာ်,တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤဒ်ယွၤအတၢ်ဘၣ်သးအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢဆီအရၢဒိၣ်ကတၢၢ်လၢပမၤသ့လၢလံာ်အခိပညီလၢအခိၣ်ထံးဒီးတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အဘၣ်စၢၤမ့ၢ်ဝဲလၢပတၢ် ဃုထံၣ်သမံသမိးလံာ်အခိပညီလၢအခိၣ်ထံးပာ်ဒိၣ်တၢ်အဘျးအဖျိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်ဒဲးဒီးကအိၣ်ဝဲလၢအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအ ဆီကတၢၢ်တဖၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးတၢ်သးဝဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျဲအတၢ်ဟ့ၣ် ထီၣ်အခိပညီပာ်သးဒဲးဝဲခွဲခါပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢတၢ်အပတီၢ်ခဲလၢာ်တဖၣ်အံၤအဖီခိၣ်ဒဲးလဲၣ်န့ၣ် လီၤ.

လံာ်တဆၢအခိပညီလၢအခိၣ်ထံးမ့ၢ်တၢ်အရၢဒိၣ်လၢပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အဂီၢ်ခိဖျိအဝဲအံၤမ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်အခိပညီလၢ အဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤဒီးဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအိၤအညီန့ၣ်လီၤ. အညီ,ခွဲခါတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်တဆၢလၢအဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ် ပီထီၣ်တၢ်ကဘၣ်တီဒီးအခိပညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. တဘျီဃီ,ပခွဲခါတၢ်မၤဘၣ်ထွဲစ့ၢ်ကီးကဘၣ်လဲၤတလၢကွံာ်လံာ်အခိ ပညီလၢအခိၣ်ထံးလၢကျဲတနီၤ,ခိဖျိအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးခွဲခါတၢ်ဆၢကတီၢ်,လုၤလၢထူသန့ဒီးပူၤတဂၤဘၣ်တဂၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ညါလံာ်စီဆံၣ်တတီၤအခိပညီမၤစၢၤပူၤလၢပကမၤဘၣ်ထွဲအိၤဆူပနီၢ်ကစၢ်ဒဲးအတၢ်အိၣ်မူခိဖျိပတီၢ်နီၣ်လၢ တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်အရၢဒိၣ်ကတၢၢ်လၢလံာ်အခိပညီအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိမ့ၢ်တၢ်နၢ်ပၢၢ်အတၢ်ပညိၣ်လၢအခိၣ်ထံး,လၢအမ့ၢ်, တၢ်ဆီတလဲလၢယွၤဒဲးကံၣ်ဒီးတုၤဝဲလၢလံာ်တဆၢန့ၣ်လၢကမၤလၢပုၤဝဲလၢအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆၢကတီၢ်တဖၣ်,အ ပူၤဖးလံာ်အဆိတတီၤ,တကျိၤဃီဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သး,တကျိၤဃီဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲအတၢ်ဂီၢ်,အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ညါတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်ဒီးဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးလိာ်အသးထဲလဲၣ်,တကျိၤဃီတၢ်ကီတၢ်ခဲ,တၢ်လုပစီလၢအဝဲသ့ၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ် ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ယွၤအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဆူအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်အခိပညီမၤပူၤနီၢ်နီၣ်တၢ်တီၢ်ပာ်ဘၣ်ဃးတၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်အသးစီဆံၣ်အတၢ်မၤစီဆံၣ်တၢ်အတၢ် ပညိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. တုၤလံာ်,သးအတၢ်ပညိၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤဆဲးမၤအသးဒီးသးစီဆံၣ်အ တၢ်ပညိၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. အညီပနၢ်ပၢၢ် အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သး,အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လိာ်,ဒီးလၢခံတၢ်ပညိၣ်လၢယွၤ ဟ့ၣ်ဝဲလံာ်အဝဲန့ၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးအ ခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိဒီးဆူအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်မ့ၢ်အိၤဒီး,အဝဲန့ၣ်ဒါလီၤကျဲလၢသးအဲၣ်ဒီးမၤဘၣ်ထွဲလံာ်ဝဲန့ၣ် လၢပတၢ်အိၣ်မူ,လၢပတၢ်အိၣ်သးအပူၤဒဲးလဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ပပူၤန့ၣ်ကျဲဒိတၢ်အိၣ် ဖျိၣ်သရၢၣ်,ပူၤ စံာ်တၢ်တဲလီၤတၢ်,သရၢၣ်သိၣ်လိတၢ်တဖၣ်လၢကျဲလၢပမၤဘၣ်ထွဲပလံာ်န့ၣ်လီၤ. ပသံကွၢ်ယွၤအဲၣ်ဒီးဆီတလဲအိၤဒိ လဲၣ်,လၢကမၤတၢ်လီၤဆီလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤဖဲန့ၣ်ဒီးတၢ်ဝဲန့ၣ်စိာ်စီလီၤဆူသးစီဆံၣ်အတၢ်ပညိၣ်လၢမၤလီၤ ကံာ်ပူၤအါထီၣ်အါထီၣ်ဒီးယုၣ်ဂျူးအဂီၢ်တနံၤအံၤဒဲးလဲၣ်?

ဒီးကတၢၢ်ဒဲးန့ၣ်စံာ်အံၤတီၢ် Dr. Dennis E. Johnson

ပတၢ်ကတီၢ်သကိးတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျဲကထိးဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်သၢထံၣ်: တၢ်ပကဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်လိာ်ဘၣ်နီၣ်နီၣ် တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. ခံ,ပကသမံသမိးတၢ်ဘျးစဲလၢလံာ်အခိပညီလၢအခိၣ်ထံးဒီးခွဲခါပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဘၣ်စၢၤလၢအဒုး အိၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်သ့ဒိသိးအံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးသၢ,ပကကွၢ်သကိးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တနီၤလၢအမၤအသးလၢတၢ် ဆၢကတီၢ်ဖဲလံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်ကွဲးအိၤဒီးတၢ်အိၣ်မူခဲအံၤအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ပကစးထီၣ်လၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲ သပူၤတၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအလီၢ်အိၣ်ဝဲသပူၤတၢ် NECESSITY

ဒိကန့ၣ်စီၤယၢကိာ်ကတီၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲသပူၤတၢ်ဒဲးလဲၣ်လၢယၢကိာ် ၁: ၂၁- ၂၅ အပူၤ: မိဒဲးန့ၣ်ဒီးညိကွံာ်တၢ်အာတၢ်သီ,ဒီးတၢ်အာတၢ်သီအတၢ်လုၣ်ကိလုၣ်ကဟာ်ခဲလၢာ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးန့ၣ်တၢ်ကလုာ်သ့ၣ် လီၤအသး,လၢအအုၣ်က့ၢ်ဒိၣ်က့ၢ်သုသးသ့န့ၣ်,လၢတၢ်သ့ၣ်စုသးစုၤတက့ၢ်. ဒီးကဲထီၣ်ပူၤမၤတၢ်အကလုာ်တက့ၢ်. ဒီး တမ့ၢ် ဘၣ်ပူၤလီၤလီၤအသးဒီးကဲထီၣ်ပူၤန့ၣ်ဟူတၢ်ဒိၤတဂ့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒိအံၤ,ပူၤတဂၤမ့ၢ်ကဲထီၣ်ပူၤန့ၣ်ဟူတၢ်အက လုာ်,ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်ပူၤမၤ ဘၣ်ဝဲန့ၣ်ဒီးမ့ၢ်အမၤအသးဒိပူၤကွၢ်အမဲာ်ဒဲးလၢမဲာ်ထံကလၢအသးလီၤ. အဂ့ၢ်ဒိအံၤ,

အင်္ဂါလီ၊ အယ်၊စီပီလူးပညိုဝဲလီတံင်လီဆဲးလာတင်လီပလိင်လာပုကရံင်သူးဖိတဖှ်ဒီးပုဒိကန့်တင်ဖိလအာခိင်ထံးတဖှ်အဘာ်စၤ: ကရံင်သူးတင်အိင်ဖှ်အိင်လအာတင်ကလီယံအတင်ဘၣ်ပိင်အလီန့ၣ်လီ၊ အယ်တင်ယဲပူတဖှ်အံဟ့ၣ်ပလီအဝဲသ့ၣ်ဒိသိဒဲအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ပလီပုကရံင်လအာခိင်ထံးတဖှ်အသိးန့ၣ်လီ၊

လာကျဲအကတဘိန့ၣ်,စီပီလူးမလီဆိအတင်မဘၣ်ထွဲတင်ခိဖျိတင်နီၣ်တင်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လအာခိၣ်တဖှ်လအာမအသးစးထီၣ်လအာခိၣ်မဂါအစါဆာကတီၣ်လံန့ၣ်လီ၊ အံၣ်စရအတင်လီတူၣ်လီကကဲထီၣ်အသးဒီးအံၣ်စရလးဖိလအာတတစါ,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တင်ကွဲးလီအီလအာခိၣ်ပုဒိကန့်တင်ဖိတဖှ်ဒီးပုစုၣ်က့ၣ်န့ၣ်က့ၣ်တင်အကတဖှ်ခဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီ,လံၣ်စီဆံအတင်ကွဲးနီၣ်ဘၣ်ကဒါက့ၣ်လံၣ်စီဆံအလီလံၣ်အတင်လဲၣ်ခိဖျိလအာခိၣ်ဒီးတင်ဟ့ၣ်ပလီလအာတင်အိင်ဖှ်,“ လအာတင်လအာတင်ပုအစါဟဲတုတ့ၣ်လအာခိၣ်” အန့ၣ်လီ၊

တင်ပာ်ဖျိထီၣ်“တင်လအာတင်ပုအစါ”မ့ၢ်ကျဲအါမးအကျါတဘိလအာပုကွဲးလံၣ်စီဆံအသိတဖှ်ယုသ့ၣ်ညါနီၣ်ဖးလံၣ်စီဆံအသိအဆာကတီၣ်လံၣ်စီဆံအလီလံၣ်အဆာကတီၣ်န့ၣ်လီ,ယုဒီးတင်ကတီၣ်တဖှ်အံၣ်,စီပီလူးအာၣ်လီဝဲလအာပုကရံင်သူးဖိတဖှ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တင်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်အတင်ဘျးတင်ဖှ်လအာတင်အုၣ်က့ၣ်နီၣ်က့ၣ်အတင်စံၣ်စါတဲစါအပူလအာပုဒိကန့်တင်ဖိလအာခိၣ်ထံးပုလအာခိၣ်လအာခိၣ် ၂၆၅၅ဒီး၄၆၅၅တဖှ်အပူတဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီ၊ ပုကရံင်သူးဖိတဖှ်အိၣ်မူလအါမဂါဂုသံဝံအလီခဲအါန့ၣ် ၁၀၀၀ န့ၣ်လီ၊ အဝဲသ့ၣ်တလဲၣ်တင်လအာခိၣ်ကူပတူးဆူကီၢ်ကန့ၣ်ဟ့ၣ်ဒိပုဒိကန့်တင်ဖိလအာခိၣ်ထံးတဖှ်ဘၣ်; အဝဲသ့ၣ်တဖှ်လဲၣ်တင်ဆူမူခိၣ်အသိဒီးဟီၣ်ခိၣ်အသိအအိၣ်န့ၣ်လီ၊ တင်လအာထီၣ်ပုထီၣ်အစါဟဲဝဲဒဲဆူအဝဲသ့ၣ်အစါခိၣ်န့ၣ်လီ၊ ဒိတင်အစါအသိး,စီပီလူးအတင်မဘၣ်ထွဲလအာပုကရံင်သူးဖိတဖှ်အဂီၢ်ကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတင်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တဖှ်န့ၣ်လီ၊ ဒီးစီပီလူးန့ၣ်ဖျိထီၣ်တုၣ်တင်လီဆိတဖှ်အံၣ်တခါဘၣ်တခါလအာကရံင်သူး ၁၀ အပူ,ဖဲအဝဲဟ့ၣ်ပလီပုကရံင်သူးဖိတဖှ်လအာသုတလီတဲတဲကွဲးလအာခိၣ်အနီၣ်ကစၢ်ခရံၣ်ဖိအတင်အိၣ်မူအပူဒီးလအာတင်ဂုလိာ်ဘၣ်ထွဲလအာတင်အိၣ်ဖှ်အပူတတုအဂီၢ်လီ၊

စီပီလူးအတင်မဘၣ်ထွဲလံၣ်စီဆံအလီလံၣ်လံၣ် ၂၆၅၅ဒီး၄၆၅၅ဆူပုကရံင်သူးဖိဒူးန့ၣ်ဖျိထီၣ်ကျဲကျဲအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလအာမအသးတဘျီလင်လင်ဖဲပမဘၣ်ထွဲတင်ကွဲးစီဆံတဖှ်န့ၣ်လီ၊ တင်မဘၣ်ထွဲတင်ထီၣ်ဘိကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတင်လအာတင်ဘျးစဲလအာပုဒိကန့်တင်ဖိလအာခိၣ်ထံးဒီးခွဲခါပုဒိကန့်တင်ဖိတဖှ်အဘာ်စၤဒီးတင်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လအာမအသးလအာအဝဲသ့ၣ်အဘာ်စၤန့ၣ်လီ၊ ပကဘၣ်တင်နီၣ်တင်ဘျးစဲတဖှ်အံၣ်ဒီးပာ်ဒိၣ်တင်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တဖှ်အံၣ်ဖဲမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမဘၣ်ထွဲတင်ကွဲးစီဆံဆူပတင်အိၣ်မူတနံၣ်အံၣ်ဘၣ်ဂုၣ်ဘၣ်ပိအခါန့ၣ်လီ၊

ခဲအံၣ်ပထံၣ်တုၣ်တင်မဘၣ်ထွဲတင်မ့ၢ်တင်လအာလိၣ်နီၣ်နီၣ်ဝံၣ်,ပကဘၣ်ပာ်သးစၢ်ဆာဆူတင်ဘျးစဲဒီးတင်လအာဆဲးမအသးအါမးတဖှ်လအာပုဖးလံၣ်စီဆံလအာခိၣ်ထံးဒီးခွဲခါပုဒိကန့်တင်ဖိတဖှ်အဘာ်စၤန့ၣ်လီ၊

တင်ဘျးစဲတဖှ် CONNECTIONS

တင်ဘျးစဲဒီးတင်လအာဆဲးမအသးလအာပုလအာပုဒိကန့်တင်ဖိတဖှ်အဘာ်စၤဒူးကဲထီၣ်လံၣ်စီဆံအလံၣ်တဖှ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ယးလိာ်အသးဒီးခွဲခါပုဒိကန့်တင်ဖိတဖှ်န့ၣ်လီ၊ ဒီးကျဲလအာပာ်အီၣ်တလၢာ်တဖှ်အိၣ်ဝဲအါမးလအာပကပာ်ဖျိထီၣ်တင်လအာဆဲးမအသးတဖှ်အံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီ၊

လအာတင်မလီဝဲအံၣ်အပူ,ပကနီၣ်ဖးလီတင်ဘျးစဲတဖှ်အံၣ်လအာခိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်သတီၣ်အပူန့ၣ်လီ၊ တၢ,ပကထံၣ်ဘၣ်လအာပုဒိကန့်တင်ဖိခဲဖုလအာခိၣ်ဒီးအယွာတကပီန့ၣ်လီ၊ ခံ,အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လအာဟီၣ်ခိၣ်လီပလိာ်လိာ်အသးအပူန့ၣ်လီ၊ ဒီးသၢ,အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုဒိကန့်တင်လအာခိၣ်သိးတကလုာ်န့ၣ်လီ၊ ပကကွၢ်သကိးတင်အတီၣ်တဖှ်အံၣ်တမံၣ်စုာ်စုာ်,စးထီၣ်ဒီးတင်ဂုၣ်လအာပုဒိကန့်တင်ဖိခဲဖုလအာခိၣ်ဒီးယွာတကပီန့ၣ်လီ၊

ယွာ GOD

တင်ကွဲးစီဆံတဖှ်ပာ်ဖျိဝဲဆံဆံလအာယွာအိၣ်ဝဲထဲတကဖါလအာပုဒိကန့်တင်ဖိကိးကဒဲးကဘၣ်ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အတင်သးတီဒီးတင်ဒိကန့်ဆူအအိၣ်န့ၣ်လီ၊ ဒီးခဲခရံၣ်ဖိအယွာဂုၢ်ပိညါထူလံၣ်သိၣ်လိဝဲအသိး,ယွာမ့ၢ်ပုလအာလဲလိာ်အသးတသ့,အခိၣ်ညါလအာဝဲတဆိတလဲဘၣ်လီ၊ ခိဖျိယွာမ့ၢ်ပုလအာလဲလိာ်အသးတသ့ဒီးခိဖျိတင်သးတီဒီးတင်ဒိကန့်အီၣ်မ့ၢ်မူဒါလအာခိၣ်

လာဟီၣ်ခိၣ်ဒီဗျာၣ်အဃိ,တၢ်ဘျးစဲလၢအဆူၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ကွဲးစီဆုံဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒီးလၢအကတူၢ်အိၣ်ဝဲအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအဒိၣ်ထံးတဖၣ်ဒီးလၢအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢခဲအံၤတဖၣ်အဘၢၣ်စၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကစံးလၢယုၤမ့ၢ်ပုၤလၢအလဲလိာ်အသးတသ့အခီပညိၣ်လၢအဝဲတဆီတလဲအသးလၢအတၢ်မူ,တၢ်လၢတၢ်ပွဲၤ,တၢ်ပညိၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အာၣ်လီၤတဖၣ်ဘၣ်လီၤ. အဃိအဝဲအတၢ်မူ,အန့ဆၢၣ်,အသံးအကၢၢ်,အတၢ်လၢတၢ်ပွဲၤ,အတီၤပတီၢ်လၢအဝဲအိၣ်ဒီးလုၢ်လၢၤသကဲးပဝးတဖၣ်န့ၣ်,အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်,တၢ်လၢအဝဲတီၢ်ပာ်ဝဲလၢကမၤဝဲ,ဒီးအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်,တၢ်လၢအဝဲတဲတဲတုၢ်ပုၤလၢအဝဲကမၤဝဲန့ၣ်လီၤ. အဃိယုၤတဆီတလဲအသးလၢကွဲးတဖၣ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်တအဲၣ်ဒီးစံးဝဲလၢယုၤတရုၤ လိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤလၢတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်,ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်,နီၢ်ကစၢ်တက့ၢ်တက့ၢ်လီၤ. အဃိ,အဝဲဒိကန့ၣ်ပတၢ်ထုကဖၣ်,အဝဲသးအုးလၢပတၢ်ဒဲးဘးအဖီခိၣ်,အဝဲသးခုလၢပတၢ်သးတီၤဒီးအိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိတၢ်စံးဝဲလၢယုၤအသံးအ ကၢၢ်ဆီတလဲတသ့ဘၣ်,ဘၣ်ဆၢၣ်လၢတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးအပူၤလဲလိာ်အသးသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဝဲလၢအဝဲ မၤဘၣ်လိာ်တၢ်လၢအမၤဝဲလၢပတၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးအိၣ်,ဖဲတဘျီဃီပၤဃာ်အသံးအကၢၢ်အသုးအသ့န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်အံၤအဲၣ်ဒီးခိၣ်သိန့းစံး **Dr. E. Erik Thoennes**

ယုၤသၢကတကဃီအသုးအသ့ၣ်အရ့ဒိၣ်အကျါတမံၤ,မ့ၢ်တၢ်လဲလိာ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကတီၤလၢနကထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢယုၤဂ့ၢ်ပိညါအလံာ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲလိာ်သးတသ့ကဘၣ်တၢ်ကျိၣ်ထံးအိၣ်ဒီး“တၢ်ဆီတလဲတသ့”န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ကစီၣ်လၢလီၤကမၤကမၤနီၢ်နီၢ်ခီဖျိပပာ်သးတၢ်ခဲလၢာ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤပတီၢ်ခိၣ်အပူၤ,လၢပတၢ်ရု လိာ်ဘၣ်ထွဲအပူၤ,ဒီးတုၤဒၣ်လဲာ်လၢပတၢ်အိၣ်မူဖျိကိာ်အံၤအပူၤအတၢ်တဂၢ်တကျၢၤဒီးတစီၣ်တလီၢ်ဖိအံၤဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်ယုၤအတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဝဲန့ၣ်ဒိတၢ်ပနီၣ်လၢအအိၣ်ဂၢ်ကျၢၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဗျာၣ်လၢအလဲတရံးအသးတဖျၢၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မနုၤအိၣ်ဝဲဝဲန့ၣ်လၢအသုးဘူးပသးလၢအတအိၣ်ဂၢ်အိၣ်ကျၢၤအံၤဆူယုၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒိမဟါတနံၤ,တနံၤ အံၤဒီးအစါစါအဃာ်ဃာ်အတၢ်ထံၣ်လဲာ်? ယဆိမိၣ်ပတၢ်သးဒီးနီၢ်သးအတၢ်လိာ်ဘၣ်ယိာ်ယိာ်လၢအအိၣ်ဒီးပဝဲခဲလၢာ်လၢအ မ့ၢ်လၢဂၢ်ကျၢၤ,လၢအမ့ၢ်တၢ်လၢပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်သ့,လၢအဟူးဂဲၤမၤတၢ်ဒိနီၣ်သက့ၤလၢသးအဂီၢ်ဖဲကစၢ်တဖၣ်ဟူးဝးဝဲဒီးတၢ်ခဲ လၢာ်ဖျါလီၤကၢ်လၢကလီၤတံာ်ကွံာ်ဆူပီၣ်လဲာ်ပူၤ အကတီၢ်... ပထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢယုၤလၢအတလဲလိာ်အသးတက့ၢ်အံၤအ ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ကျဲးစီကီးကွံာ် **Dr. Glen Scorgie**

လံာ်စီဆုံအတၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးယုၤအတၢ်လဲလိာ်အသးတသ့တပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢယုၤတမၤတၢ်နီတမံၤဘၣ်လီၤ. လၢလံာ်စီဆုံအကျိၣ်န့ၣ်,ယုၤလၢတဟူးတဂဲၤတမၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖိၣ်လၢအလုၢ်အပူၤတအိၣ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်လံာ်စီဆုံအယုၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအတၢ်ဘၣ်တုၤလၢကျဲးအနီၢ်ကိာ်ဒီးအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်အပူၤတဘိယုၤဃီန့ၣ်လီၤ.

ခရံၣ်ဖိအယုၤဂ့ၢ်ပိညါထူလံာ်အာၣ်လီၤတုၤလိာ်ဝဲဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါလၢတၢ်အိၣ်ဖျါလီၤတံၢ်လီၤဆဲးအိၣ်ဝဲဒၣ်သၢမံၤလၢယုၤအတၢ်လဲလိာ်အသးတသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလီၤထူလီၤယိာ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးအယံာ်ကတၢ်လၢတၢ်စံာ်စါတဲစါအဂီၢ်,မ့ၢ်တၢ်လၢအလဲလိာ်အသးတသ့ဘၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလီၤထူလီၤယိာ် Eternal Counsel

ခရံၣ်ဖိလုၢ်လၢၤထူလံာ်လီၤဆီတဖၣ်န့ၣ်ပၢၤယုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးလီၤထူလီၤယိာ်လီၤဆီသန့က့,ပဝဲခဲလၢာ်ကဘၣ်တုၤလိာ်လၢတၢ်လၢယုၤတ့ဝဲခဲလၢာ်,မၤဝဲ,ဒီးကမၤဝဲမ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးလၢအအိၣ်ဖျိၣ်တပူၤဃီတက့တနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုၤသ့ၣ်ညါတၢ်ခဲလၢာ်,ဒီးအဝဲသ့ဝဲတၢ်သ့ၣ်ညါဝဲန့ၣ်လၢကပၤဆုၤန့ၣ်ကျဲးတၢ်စံာ်စါတဲစါတုၤလၢအကတၢ်လၢအဝဲတုၤလီၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ယုၤစံးဝဲလၢယုၤဂ့ၢ်ပိ ၄၆:၁၀ အသိး:

လၢအအိၣ်ထံးယုၤဒုးန့ၣ်တၢ်တုၤအကတၢ်,ဒီးလၢပျၢၤလံာ်လံာ်န့ၣ်တၢ်လၢအတမၤဒဲးဘၣ်အသးဘၣ်,ဒီးယစံး,တၢ်လၢယတီၢ်န့ၣ်ကအိၣ်ကျၢၤဝဲ,ဒီးကယဲာ်တၢ်ဘၣ်ယသးန့ၣ်ယကမၤခဲလၢာ်လီၤ (ယဂ့ၢ်ပိ ၄၆:၁၀).

ဒီစီပီလူးတဲ့ဖျါဝဲလောအားဖူးစူး ဝး၄,၁၁အပူအသီး:

ဒ်အစုထာပူလောအဝဲဒ်အပူလောဟီၣ်ခိၣ်အခိၣ်ထံးတချူးကဲထီၣ်ဒံးဘၣ်... လောအဝဲဒ်အပူန့ၣ်,ပဘၣ်တၢ်ပာ်ပူ, ဒ်ပူလောအမာတၢ်ခဲလၢာ်ဖဲအသးဒ်ဝဲတကတီၢ်ပာ်ဝဲအသီးဒီးပကဲထီၣ်တၢ်န့ၣ်သါ (အူးဖူးစူး ဝး၄,၁၁).

စီပီလူးမာဖျါထီၣ်ဝဲဆံ့ဆံ့လောယွၤအိၣ်ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလောအကးဘာတၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအံၤ အိၣ်တ့ၢ်ဝဲစးထီၣ်လောအဝဲ “ ဃုထာ ” မ့တမ့ၢ်တီၢ်ပာ်ပူစုၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်လောကတုၤလောတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ် နီၣ်န့ၣ်,လုၢ်လၢ်ထူလံၤလီၤဆီတဖၣ်ထူးထီၣ်ဝဲတၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်တီၢ်ပာ်ဆိတၢ်အခိပညီလီၤဆီဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လော အလံၤတလၢကွံာ်တၢ်သံကွၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲလောယွၤတီၢ်ပာ်ပာ်စၢၤတၢ်တချူးဒ်လဲၣ်လောအဝဲတုၤလီၤဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ပာ်ပာ် စၢၤတၢ်မ့ၢ်အဝဲအတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးလီၤထူလီၤယီၣ်တက့တခီဖါလီၤ. ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးအံၤလဲလိာ်အသးတသ့ခီဖျါယွၤဒူး အိၣ်ထီၣ်တၢ်ခဲလၢာ်လောကယူလိာ်ဖိးလိာ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယွၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလောအလဲလိာ်အသးတသ့အုၣ်ကီၤဝဲလောပမ့ၢ်ကွၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်န့ၣ်,ယွၤအကျဲလောပူၤမာ်ဆါ ကတီၢ်လီၤပလိာ်လိာ်အသးဒီးအကျဲခဲအံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လောတၢ်လီၤတနီၤန့ၣ်,ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးလောအပူလောပူၤတဖၣ်အ ကိၢ်ဒီးအတၢ်ဘၣ်သးလောပဂီၢ်လီၤပလိာ်လိာ်အသးခီဖျါအဝဲသ့ၣ်ခံမံၤလၢာ်ကြူးဝဲဘၣ်ဝဲလောအဝဲအတၢ်တီၢ်လောအလဲလိာ်အသးတ သ့လောအတၢ်ဘၣ်တ့ၢ်အဂီၢ်တမံၤဃီအပူန့ၣ်လီၤ.

လောတၢ်လီၤခံတီၢ်တတီၢ်န့ၣ်,ယွၤမ့ၢ်ပူၤလောအလဲလိာ်အသးတသ့လောအသကးပဝးတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအပူန့ၣ်လီၤ. အ ဝဲအကံၢ်အစီ,အနီၣ်ဒီးအသူးအသ့ၣ်တဆိတလဲနီတဘျီတၢ်လီၤ.

တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး Character

ခဲအံၤလောပကမာလီၤတံၢ်တၢ်အဂီၢ်,ယွၤလီၤဖျါထီၣ်အသးလောအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအတၢ်အိၣ်ဖျါလီၤဆီတဖၣ်တဘျီတ ခိၣ်ဖျါတြၢ်ကလၢာ်အါန့ၣ်အဘျီအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဘျီအဝဲဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သးကညီ,တဘျီဘျီအတၢ်သးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဘျီအဝဲလိာ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ခဲလၢာ်ဒီးတဘျီဘျီအဝဲပာ်သ့ၣ်ပာ်သးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအသူးအသ့ၣ်အလော အပူၤ-အနုဆၢၣ်လီၤထူလီၤယီၣ်-ထီၣ်အိၣ်တမံၤဃီန့ၣ်လီၤ. လောတၢ်အံၤအဃိယၤကိာ် ဝး၁၇ န့ၣ်,စီယၤကိာ်ပာ်ဖျါထီၣ်ယွၤဒ်:

ဒီးကယံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အလောအပူၤတမံၤလၢ်လၢ်န့ၣ်,ဟဲလီၤလောတၢ်ကပီၤအပၢ်လၢထးန့ၣ်,ဟဲလီၤလောတၢ်ကပီၤအပၢ်လၢ ထးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဒံကဒါမ့ၢ်ဂ့ၤ,တၢ်ဃၣ်က့ၤအကဒုမ့ၢ်ဂ့ၤ,တအိၣ်ဘၣ်ဒီးအိၣ်ဘၣ် (ယၤကိာ် ဝး၁၇).

ယွၤအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလောအလဲလိာ်အသးတသ့မာစၢၤပူၤလောပကထံၣ်လောတၢ်ဘျူးစဲအခိပညီအိၣ်ဝဲထီၣ်အိၣ်ဝဲလော လံာ်အခိပညီလောအခိၣ်ထံးဒီးခွဲခါတၢ်မာဘၣ်ထွဲက့ၤတၢ်ကွဲးစီဆံ့အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလံာ်လီၤလီၤဆီဆီတီၢ်ကတီၢ်ဘၣ်ဃးယွၤ အတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတမံၤန့ၣ်,ပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလောအခိၣ်ထံးတဖၣ်ထီၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်လောကန့ၣ်ပာ်တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဝဲ န့ၣ်လောယွၤအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအတၢ်အိၣ်သးအတက့ၢ်အပူန့ၣ်လီၤ. လောကျဲဒ်န့ၣ်အသီး,ခွဲခါပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ် အဲၣ်ဒီးအိၣ်လောတမာဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံ့ကိးဆါဒီးအတၢ်ပာ်ဒိၣ်တဖၣ်လောကျဲလောအတယူးယီၣ်ပးကဲယွၤအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအဂၤ တဖၣ်နီတဘျီတၢ်လီၤ. လောတၢ်အံၤအဃိ,ယွၤအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလောအလဲလိာ်အသးတသ့ထီၣ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်နီၣ်ထီၣ်လောအ လီၤပလိာ်လောလံာ်အခိပညီလောအခိၣ်ထံးဒီးခွဲခါတၢ်မာဘၣ်ထွဲအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

လောတၢ်လီၤသၢတီၢ်တတီၢ်န့ၣ်,ယွၤမ့ၢ်ပူၤလောအတဆိတလဲမ့တမ့ၢ်တလဲလိာ်အသးလောအတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူ န့ၣ်လီၤ. ယွၤကမာလောပူၤတၢ်ခဲလၢာ်လောအဝဲဆိၣ်တ့ၢ်ဝဲလောတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအပူန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအတၢ်အာၣ်လီၤတဖၣ် Covenant Promises

တဘျီဘျီပူၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်မာမုၢ်တၢ်ခီဖျါဆိကမိၣ်ဝဲလောတၢ်ခဲလၢာ်လောယွၤစံးမ့ၢ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၢ်မ့ၢ်ဝဲလောယွၤအာၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်ထဲဒ်ဖဲအဝဲဆိၣ်လီၤအသး,မ့တမ့ၢ်မာတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤလိာ်သး,မ့တမ့ၢ်ဆိၣ် လီၤအသးန့ၣ်လီၤ. ဒ်ပဖးဘၣ်လၢ၄မိၤ၅ ၂၃:၁၉ အပူအသီး:

ယွှားတမ္းဘၣ်ပှၤကညီလၢအကတၢ်တၢ်ကဘျးကဘျၣ်ဘၣ်,ဒီးတမ္းပှၤကညီဖိခွါလၢအကတၢ်ပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးဘၣ်. စံးတၢ်,ဒီးတမၤဘၣ်ဝဲဘၣ်မိ,တကတၢ်တၢ်,ဒီးတမၤဂၢ်မၤကျၢၤဘၣ်မိ (၄မၤဂ့ၤ ၂၃:၁၉).

ဖဲယွှားအၢၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်,အတၢ်ကတၢ်တလဲလိာ်အသးဘၣ်လီၤ. မ့တမ္းဘၣ်ဒီး,အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုးလၢကဆိတလဲအသးန့ၣ်လီၤ. ဆိကမိၣ်ပာ်သး၁မၤဂ့ၤ ၁၅ ဖဲယွှားစံးအဝဲကမၤအါထီၣ်ဂီၢ်ထီၣ်စီၤအၢၣ်ဟ့ၣ်အချံအသ့အါဝဲဂီၢ်ဝဲဒ်ဆၣ်တဖၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. စီၤအၢၣ်ဟ့ၣ်စံးဘျးဆၢက့ၤယွှားလၢအတၢ်ဟ့ၣ်အံၤအသး,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသံကွၢ်ဒီးဒၣ်ယွှားလၢကမၤဂၢ်မၤကျၢၤတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အသး,ယွှားစံးဆၢက့ၤအီၤခိဖျါမၤဝဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဒီးအီၤန့ၣ်လီၤ.

သန့က့ၤ,ဖဲယွှားတမၤဝဲတၢ်အၢၣ်လီၤန့ၣ်,အဝဲအတၢ်ကတၢ်အတၢ်ကတၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်ပာ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်အၢၣ်အတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ,သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢလံာ်ယီၤနီၣ်အပူၤယွှားမၤပျံၤမၤဖုးပုၤလၢကမၤဟးဂီၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်ဝ့,ဘၣ်ဆၣ်လၢအံၤအဝဲမၤစၢ်လီၤက့ၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဖဲအပူၤဂီၢ်မုၢ်ပီၤယၢ်လီၤက့ၤအသးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်အပူၤ,ယွှားဆိတလဲကွၢ်အသးဘၣ်ဘးတၢ်မၤဟးဂီၢ်ကွၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်အဆၢကတၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတမၤဟးဂီၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤနီၣ်တခါဖဲအဝဲပျံၤဖျးအဝဲသ့ၣ်အခါဘၣ်လီၤ. တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအတၢ်အၢၣ်လီၤလိာ်သးတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢယွှားဆိၣ်ဝဲလၢ ကမၤဝဲခိဖျါတၢ်အၢၣ်လီၤလိာ်သးအတၢ်ဆိၣ်တၢ်ထုတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယွှားအတၢ်လီၤပျါကိးမံၤဒဲးလၢတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤထံၣ်ဆိပာ်ဝဲလၢယွှားကပၤဃာ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဒီးအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. ပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်ကဘၣ်န့ၣ်ပာ်တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်ကိးတၢ်ဒဲးတကျိၤဃီဒီးတၢ်အံၤ,ဒီးခွါပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ကဘၣ်မၤတၢ်တမံၤဃီန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်တၢ်အလၢအပူၤလၢယွှားအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢအဆိတလဲတသ့အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးကဘၣ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပှၤလၢပကဒိကန့ၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်တ့ၢ်လံလၢပအိၣ်ဒီးယွှားတမၤဃီပှၤဒီးန့ၣ်တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်လၢအဆိကတၢ်ခဲလၢာ်တဖၣ်အသးဝံၤ,ပကကွၢ်သကိးတၢ်ဝဲလၢပအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢအလီၤပလိာ်လိာ်အသးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်ခိၣ် WORLD

လၢစီၤတဖၣ်အပူၤ,ပှၤက့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့တဖၣ်ကနီၣ်လိာ်အသးဒီးတၢ်ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်အအိၣ်ဂၢ်ကျၢၤမိမ့တမ့ၢ်ဆိတလဲမိန့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်တၢ်လဲၤခိဖျါစံးဘၣ်ပှၤလၢ,လၢက့ၤအါဘိအပူၤ,ခံမံၤလၢာ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယွှားအတၢ်ဘၣ်တ့ဆိတလဲထီၣ်ဘိ,ဘၣ်ဆၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်အါမးအိၣ်တ့ၢ်တပယုာ်ဃီလၢပှၤဖးလံာ်စီဆံၣ်ကိးကဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အပူၤန့ၣ်,ပကဘၣ်ပၤဃာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီခံမံၤလၢအံၤလၢာ်ပတၢ်ထံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပမံၤပပှၤအတၢ်ကတၢ်ဒိကတၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲတမံၤလၢအစံး “တၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤလဲၤဝဲၤလဲၤဝဲၤမၤကဒီးအသးတဘျီဝံၤတဘျီ,” ဒီးပန့ၣ်ပာ်လၢတၢ်မၤအသးခဲအံၤညီၣ်န့ၣ်လီၤကၢ်ဒ်တၢ်မၤအသးလၢအကဲထီၣ်တ့ၢ်အသးလၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပှၤဖးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်လၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်အသး,ပအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တဖျၢၣ်လၢအဘၣ်တၢ်တ့ၤလီၤအီၤလီၤလၢယွှားန့ၣ်လီၤ. ဒီးပမ့ၢ်လီၤတဲာ်န့ၣ်ဆူတၢ်ဒဲးဘးအပူၤဘၣ်ဆၣ်,ပလဲၤခိဖျါဘၣ်ယွှားအတၢ်ပှၤက့ၤပှၤန့ၣ်လီၤ. ယွှားအပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢအသးတီၤလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အပူၤသဂၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုၣ်ဒါလၢပှၤအကတဖၣ်ဒီးလၢမုၢ်ကီၤလံာ်အစိကမိတဖၣ်,ဒီးပထံၣ်ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုၣ်ဒါတမံၤဃီလၢမုၢ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်သန့ထီၣ်အသးလၢယွှားလၢကမၤန့ၣ်ဝဲအဂီၢ်;ပသန့ပသးလၢအဝဲအတၢ်မၤစၢၤအဖီခိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျၢၤဘၣ်ဘးတၢ်လၢညီၣ်န့ၣ်ပကိးလၢတၢ်အဒိအတဲာ်လၢအဘၣ်မ့တမ့ၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်ကတၢ်ဘၣ်ဘးမုၢ်အတၢ်ဟဲထီၣ်ဒီးအတၢ်လီၤန့ၣ်,ပှၤကညီအတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ,တၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးထံ,ဒီးတၢ်အကလၢပဂံၢ်အီၤလၢာ်တသ့တဖၣ်န့ၣ်,ဖျါဝဲတြၢၢ်ကလၢလၢပဂီၢ်လၢပအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တဖျၢၣ်ဃီလၢအဘၣ်တၢ်အိၣ်ဆိးတ့ၢ်အီၤလၢပှၤဖးလံာ်စီဆံၣ်လၢအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးလၢကျဲလီၤလီၤဆိဆိဒီးအံၤဒိၣ်အပူၤဒၣ်လဲာ်,ပထံၣ်န့ၣ်တၢ်အရ့ဒိၣ်လၢအလဲၤသဃဲၤအသးလၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်အဟီၣ်ခိၣ်ဒီးပဟီၣ်ခိၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ,တၢ်မၤလိာ်အဘိတဆံလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူအံၤစရူလၢ ၂၅မၤဂ့ၤ ၂၀ ဟ့ၣ်ထီၣ်ယွှားအပူၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အဂီၢ်ခိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢအရ့ဒိၣ်တဖၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အလံာ်အဂီၢ်လၢအအိၣ်လီၤတဲာ်တ့ၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိာ်တမံၤဃီအံၤဘၣ်တၢ်သူကဒီးအီၤလၢကဆုၢ်အပူၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်

တၢ်သံကွၢ်အဂၢၤအဘၣ်အကျိတဘိလၢအဘၣ်တၢ်သံကွၢ်အိၤလီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤလၢတၢ်မၤလိယု
သ့ၣ်ညါပုၤကညီအဂၢၤအကျိဒီးပုၤကညီအတၢ်ရူလိာ်အိၣ်သကိးမ့ၢ်ပုၤကညီအိၣ်ဒီးန့ၣ်လၢအပွဲၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးခါန့ၣ်
လီၤ. ဒီးလၢန့ၣ်တဖၣ်အန့ၣ်အပူၤ,တဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,တၢ်ဘျီတဘျီ,
ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်,ပုၤကညီအတၢ်မၤလိမၤဒီးတဖၣ်ဘၣ်လီၤဂီၢ်ကွံာ်ဝဲလၢတၢ်ဒဲးဘးလၢအခိၣ်ထံးအလၢဂၢ်အဖီခိၣ်,ခိဖျိ
တၢ်ဂ့ၢ်လၢမုၢ်ဝဲ,လၢပဝဲပုၤကညီတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပၤပုၤလၢနီၢ်ကစၢ်အတၢ်အဲၣ်ဒီးလၢတၢ်ကမၤလၢပုၤတၢ်,ကမၤန့ၢ်မၤ
န့ၢ်တၢ်,ကပၤဘၣ်တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်,ဒီးတၢ်န့ၣ်ဘိၣ် ဘၢတၢ်ခဲလၢာ်လၢပမၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. နန့ၢ်ပၤပုၤကညီအတၢ်
ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတသ့ဖဲန့ၣ်ထံၣ်ဆိလၢပုၤကညီတဖၣ်လၢအန့ၣ် ခၢၣ်ဒၣ်ဝဲအပူၤမ့ၢ်ပုၤလၢအဂၢၤအခါန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်
န့ၣ်,ခိန့ၣ်ကွၢ်တၢ်ဃုာ်သ့ၣ်တြီၤအတၢ်စံာ်စါတဲစါန့ၣ်,နကဘၣ်စံးလၢ,တမ့ၢ်ဘၣ်, လၢန့ၣ်အပူၤပတမ့ၢ်ပုၤလၢအဂၢၤအ
ဘၣ်; ပမ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်လီၤပသးအိၣ်ဒီးတၢ်အတၢ်သီလၢပန့ၣ်ဒၣ်ဝဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့,တၢ်လီၤထူးန့ၢ်
သ့ၣ်ထူးန့ၢ်သးတမံၤဘၣ်စံးလံာ်စီဆံၣ်မ့ၢ်ဝဲတဘျီဃီအဝဲစံးဝဲ,ပဘၣ်တၢ်တုၤလီၤပုၤလၢယုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်န့ၣ်,လၢ
ပသးပုၤ,မ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ထံၣ်ပုၤကညီအတၢ်လီၤလး,ခိဖျိပုၤဃုာ်ထံၣ်မၤလိပုၤကညီအဂၢၤအကျိဒီးပုၤကညီအတၢ် ဒိၣ်
ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်အဂၢၤတဖၣ်လၢအထံၣ်နီၣ်ဝဲတၢ်အတၢ်သီအတၢ်အိၣ်ဆိး,ကစံးဝဲ,“အိ,ပုၤကညီတဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်
ဒီးတၢ်ဒဲးလၢတၢ်ဘျီဂ့ၢ်က့ၤအိၣ်တသ့တၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်တဖၣ်;ပမ့ၢ်ဒၣ်ပုၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလီၤဂၢ်ဒီး
ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ,ပမ့ၢ် ဒၣ်တၢ်ဒိန့ၣ်အသိးလီၤ.” ဒီးလံာ်စီဆံၣ်စံးဝဲ,“တမ့ၢ်ဘၣ်,ပလီၤတဲာ်တူၢ်,ဘၣ်ဆၣ်ပဘၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိ
ပုၤဆါဆါလၢယုၤအဂီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ကွီအိးစိၣ်ထံ **Dr. John Oswalt**

ပုၤဒီးန့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်ကိးဂၢၤဒဲး,လၢပုၤက့ၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ခဲအံၤဂ့ၢ်,နီၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်လၢအပွဲၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးတမံၤဃီန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒဲးလဲၣ်
ဂ့ၢ်လဲၣ်ဂ့ၢ်,တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်ကိးကွဲးစီဒီးအခိၣ်ပညိလၢအခိၣ်ထံးပာ်ဖျါထီၣ်ပုၤကညီအတၢ်အိၣ်သးအံၤန့ၣ်လီၤ. ပဝဲခဲလၢာ်မ့ၢ်ယုၤအ
ဂီၢ်လၢအဟးဂုာ်ဟးဂီၢ်ခိဖျိတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိပုၤဟ့ၣ်တၢ်အကံာ်အစိတမံၤဃီအံၤဒီးပုၤဒီးန့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်လၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်ခဲ
လၢာ်အဃိ,တၢ်လီၤပလိာ်လိာ်အသးတဖၣ်အံၤမၤစၢၤပုၤလၢပထူးန့ၣ်ခဲတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်ကိးဆၢဒဲးလၢအဘျီအိၣ်ဖျိ
အိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်ဒီးယုၤအဂီၢ်လၢပုၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးအမဲာ်ညါ,ပုၤဒီးန့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်လၢအခိၣ်ထံးဒီးခဲခဲအံၤတဖၣ်လီၤဂၢ်လိာ်အ
သးစ့ၢ်ကိးခိဖျိပုၤလဲၤခိဖျိတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖး: Religious Divisions

လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤဒုးအိၣ်ထီၣ်အစိကမိၤအခိၣ်ထံးလံာ်လံာ်,တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်တ့ၢ်
ဝဲထီၣ်တမံၤလၢပုၤဖးလံာ်စီဆံၣ်တဖၣ်လီၤတဲာ်န့ၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီသၢကရူၢ်အကျိတကရူၢ်: ပုၤတစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်,ပုၤစူၢ်
ကမၢ်န့ၣ်ကမၢ်တၢ်,ဒီးပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဒုးကဲထီၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးလၢယုၤအဒုၣ်အဒိခိဖျိတအၢၣ်လီၤဝဲလၢက
အးလီၤအသးဆူအဝဲဘၣ်လီၤ. ပုၤတဖုအံၤပာ်ဃုာ်ပုၤကိးဂၢၤဒဲးလၢအတန့ၣ်ဟူဘၣ်ယုၤအတၢ်လီၤဖျါထီၣ်အသးလီၤလီၤဆီဆီဆူ
အံၣ်စရုဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိတဖၣ်,ဒိန့ၣ်အသိးပုၤလၢအန့ၣ်ဟူဘၣ်တ့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်လီၤ.

ပုၤစူၢ်ကမၢ်န့ၣ်ကမၢ်တၢ်တဖၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအးလီၤအသးဆူယုၤထဲဒၣ်လၢတၢ်ဖျါလၢခိန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်
ကအိၣ်ဒီးပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်လၢအအိၣ်ဖျါလၢခိတဖၣ်,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်အမ့ၢ်အတီ,ဒီးဒဲးတၢ်အစၢၤန့ၣ်အဝဲ
သ့ၣ်တဘၣ်တၢ်ပုၤက့ၤအိၣ်လၢအတၢ်စံာ်ညိၣ်လီၤစါလီၤထီဘၣ်လီၤ.

ထီဒဲးဒီးတၢ်အံၤ,ပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအသးဆူယုၤနီၢ်နီၢ်,သးတီဒီးယုၤ,ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိ
ဘၣ်တၢ်ပုၤက့ၤအိၣ်လၢတၢ်ဒဲးဘးဒီးအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအိၣ်လၢယုၤအတၢ်စံာ်ညိၣ်လီၤထူလီၤယိာ်န့ၣ်လီၤ.

လာတင်ကတီးအါတကွာအပူ၊ခွခါတင်မာဘၣ်ထွဲတင်ကွဲးစီဆုံဆူတင်ဘျဉ်တင်ဘါအကရူၣ်သၢဖုအံၤကဘၣ်လီၤကံလိာ် အသးဒိၣ်မးဒီးတင်မာဘၣ်ထွဲလၢအခိၣ်ထံးလံၤလံၤဆူကရူၣ်ဒ်သိးသၢဖုအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢပှၤတစူၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတင်တဖၣ်အဂီၢ်,တင် ကွဲးစီဆုံတဖၣ်တင်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤအဆိကတၢၢ်လၢကကြီၤဘၣ်ဒဲးဘး,ကမၤဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သးလၢအလီၤမၤ,ဒီး ကကိးထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဆူတၢ်ပီၤယၢ်လီၤက့ၤသးအတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ; လၢခွခါခဲအံၤအတၢ်မာဘၣ်ထွဲန့ၣ်,ပမၤတၢ်တမံၤဃီန့ၣ် လီၤ. လၢပှၤတစူၣ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်ဘၣ်တင်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤလၢကကြီၤဘၣ်ဒဲးဘး,မၤဖျါထီၣ် အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပာ်မၤအသးတဖၣ်,ဒီးကိးထီၣ်တင်လၢတၢ်ပီၤယၢ်လီၤသးအတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ; လၢခွခါခဲအံၤအတၢ်မာဘၣ်ထွဲ န့ၣ်,ပ မၤတၢ်လၢဖီတၢ်တမံၤဃီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤတစူၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤက့ၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်ဘၣ်တင်ဒုး အိၣ်ထီၣ် အိၤလၢကကြီၤဘၣ်ဒဲးဘး,ကဟ့ၣ်ပလီၢ်တၢ်လီၤတံာ်တူၣ်,ဒီးကဆုၤအဝဲသ့ၣ်ဆူတၢ်အိၣ်မူလၢအသ့ၣ်ညါဆၢတၢ် ဘျးလၢယုၤအဘျးအဖျိၣ်အပူၤ; ဒီးဒ်ခွခါပှၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်အသိး,ပမၤဘၣ်ထွဲတင်ကွဲးစီဆုံတဖၣ်ဆူတၢ်အကတၢၢ်တဖၣ်အံၤ တမံၤဃီန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ဘၣ်ပာ်ဖျိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆူတၢ်အိၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤလၢအပဲၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးဒီးတၢ်တူၣ်ဘၣ်တၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါအတၢ်လီၤဖးန့ၣ်, ပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးဒီးခဲအံၤတဖၣ်လီၤကံလိာ်အသးဒိဖျိပှၤအပတီၢ်ဒ်သိးသိးတဖၣ်ဆဲးအိၣ်ဝဲလၢတၢ်စံာ်စါတဲစါအကျဲ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပတီၢ်တဖၣ် Classes

ပှၤကညီတဖၣ်ဘၣ်ပာ်ပနီၣ်အတၢ်ပတီၢ်သ့လၢကျဲအါဘိန့ၣ်လီၤ. အဒိ,ပကဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်ပှၤဘၣ်ထွဲဒီးပသကဲပဝး မ့တမ့ၢ်ပသးပသ့ၣ်လီၤဆိလၢအအိၣ်ဒီးပှၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတနီၤအသးပှၤဒီးတနီၤအသးစၢ်; တနီၤမ့ၢ်ပိာ်ခွါဒီးအဂၤတနီၤမ့ၢ်ပိာ်မုာ်; တနီၤထူတီၤဒီးအဂၤတဖၣ်ဖျိၣ်ယာ်; တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤဒီးအဂၤတဖၣ်အဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်; ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်တၢ် ပာ်ပနီၣ်ပတီၢ်ပတီၢ်သ့ဘၣ်ထွဲဒီးပတၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးပှၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကမ့ၢ်မိာ်ပၢ်,ဖိလံၤ,ဒီပုၢ်ဝဲၢ်,ကစၢ်,ကုၢ်,တံၤသကိး, မ့တမ့ၢ်တၢ်အဂၤတမံၤမံၤန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ပဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်ပတီၢ်ပတီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်လၢပမၤတ့ၢ်သ့ဝဲ,ဒ်အမ့ၢ်ပှၤပှၤဃီဒီးပှၤ လၢအမၤကမၣ်တၢ်; မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပတၢ်မၤ,ဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သရၣ်ဒီးပှၤထူအိၣ်စံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်တမံၤဃီအံၤမ့ၢ်တၢ် မ့ၢ်တၢ်တီလၢပှၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်နီၢ်န့ၣ်,တၢ်ကွဲးစီဆုံအက့အခါမးလီၤဆိဒ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ပညိၣ်အိၤလီၤလီၤဆူပှၤအတၢ်ပတီၢ်လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပထံာ်လံာ်အတၢ်တဖၣ်လၢပညိၣ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးပှၤလၢအသးဒိၣ်တၢ်,မ့တမ့ၢ်အဲၣ်တၢ်,မ့တမ့ၢ်ကၢၣ်,မ့တမ့ၢ်ပီၢ် ယၢ်လီၤသး,မတမ့ၢ်ထူးတီၤ,မ့တမ့ၢ်ဖျိၣ်ယာ်န့ၣ်လီၤ. ပထံာ်စ့ၢ်ကိးလံာ်အတၢ်တဖၣ်လၢအပညိၣ်ဃီလီၤဆိဒ်တၢ်ဆူပှၤလၢအ ဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၤဒ်တဖၣ်,မ့တမ့ၢ်မါတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်ဖိတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၤတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်ဘျဉ်တဖၣ်,မ့တမ့ၢ် ပှၤဒီးလဲတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီဖျိပှၤအတၢ်ပတီၢ်တမံၤဃီအံၤအိၣ်ဝဲလၢစါကိးစါဒဲးအဃီ,အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘျးစဲလၢအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်လၢပှၤ ဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးဒီးပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢခံတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဘျးစဲတဖၣ်အံၤမၤစၢၤန့ၣ်ကျဲပတၢ်မာဘၣ် ထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤဒီးခဲအံၤပှၤထူးပှၤတီၤတဖၣ်ပံးန့ၣ်တၢ်မာဘၣ်ထွဲတမံၤဃီလၢလံာ်အတၢ်လၢအဘၣ်ဃးတၢ်ထူးတၢ်တီၤ အအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢပှၤဒီးခဲအံၤခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ပံးန့ၣ်တၢ်မာဘၣ်ထွဲတမံၤဃီလၢလံာ်အတၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်တီၤခိၣ်ရိၢ်မဲ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အဂၤအိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါလၢကမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပတၢ်အိၣ်မူအပူၤခဲလၢာ်ဘၣ်တၢ် မၤစၢၤအိၤသ့ခိဖျိတီၢ်နီၣ်လၢပနီၤဟ့ၣ်တၢ်ဘျးစဲအကလုာ်တဖၣ်အံၤဒီးပှၤဒီးန့ၣ်လံာ်စီဆုံလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပဃီထံတ့ၢ်တၢ်မာဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံမ့ၢ်တၢ်လၢအလိၣ်နီၢ်နီၢ်,ဒီးဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်ဘျးစဲအရဲဒိၣ်တနီၤလၢပှၤဖး လံာ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးဒီးခဲအံၤတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤတံၤ,ပကဃၢ်အိၤပတၢ်သးစၢၤဆၢဆူတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လံာ်ထီၣ်လၢပှၤဖးလံာ်လၢအခိၣ် ထံးဒီးခွခါအဘၢၣ်စၢၤလၢကြၢးလုၢ်ဘၢပတၢ်မာဘၣ်ထွဲတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဒိၣ်လိၣ်လံာ်ထီၣ်တဖၣ် DEVELOPMENTS

ပှၤအါကၤလၢအဖးဒီးမၤလိလံာ်စီဆံၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်စံးဝဲလၢတဘျီတဒိၣ်လိၣ်လံာ်စီဆံၣ်ပျီၤလီၤကၢ်အဒိၣ်လိၣ်လံာ်ကျိၤ၊လီၤကၢ်ဒ်အဟဲလၢဟီၣ်ဒိၣ်လိၣ်လံာ်စီဆံၣ်တဘျီဒီးတၢ်ထံၣ်အမ့ၢ်အတီၢ်လၢအဘၣ်ဒိၣ်လိၣ်လံာ်စီဆံၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံၣ်အလံာ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢအပူၤကွံာ်ဖးယံာ်လံာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢကျိၣ်လၢပဝဲအါပတဖးဒီးဒီးလုၢ်လၢထူၤသန့ၤလၢအလီၤဆီဒီးပှၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ဒိၣ်မူတဖၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤဆီဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးဒီးပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢအဒီးန့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်လၢအဒိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ် ဒိၣ်မူန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလိလၢခံတဲးအပူၤပကကွၢ်သကိးကျဲၤလီၤလီၤဆီဆီလၢပကပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတၢ်လီၤဆီအကလုာ်တဖၣ်အံၤဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်န့ၣ်လီၤ. အဃိလၢခဲအံၤအဂီၢ်ပကတီၢ်နီၣ်ဒၣ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်အဒိၣ်သ့ၣ်တနီၤလၢအဒိၣ်ထီၣ်စးထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဒီးတၢ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအီၤလၢပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်လၢပဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ. တၢ်မၤအသးအကတီၢ်လုၢ်လၢထူၤသန့ၤဒီးနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကကွၢ်သကိးတၢ် ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤတၢ်အတၢ်စံၣ်စါတဲးစါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

နံၣ်လိတၢ်မၤအသးအကတီၢ် EPOCHAL

ပှၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်ပာ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်လီၤလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ထံၣ်လၢဟီၣ်ဒိၣ်အတၢ်စံၣ်စါတဲးစါအဖီဒိၣ်တဘျီတဘျီလၢအပတီၢ်သၢပတီၢ်အပူၤ. တၢ်တုၤလီၤတၢ်ဖဲယွၤတုၤလီၤဟီၣ်ဒိၣ်အဆိကတၢ်; တၢ်လီၤတံၢ်ကွံာ်ဖဲပှၤကညီၤမၤတၢ်ဒဲးဘးအဆိကတၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဃိၣ်အီၤလၢယွၤ; ဒီးတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်တၢ်လီၤတံၢ်တုၤကွံာ်လၢယွၤပှၤက့ၤပှၤလၢပတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်လီၤ. တယံာ်တမိၢ်ဖဲစါအဒၣ်ဒီးနီၣ်အံၣ်အုၣ်လီၤတံၢ်လၢတၢ်ဒဲးဘးပှၤဝံၤအလီၢ်ခံယွၤစးထီၣ်တၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အကျဲၤလၢအထီဒီးဃာန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢနံၣ်အကထိတဖၣ်အပူၤအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ပှၤက့ၤအဘိအမုၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်အတၢ်ဘၣ်တုၤအပူၤဒီးသဃံၤသဃံၤပှၤဒီးတၢ်သးကညီၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤက့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအါကတီၢ်နီၣ်ဝဲလၢယွၤအတၢ်ပတၢ်လၢတၢ်ဘၣ်တုၤဖီဒိၣ်အတၢ်လဲၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အနုၤဆၢပာ်ဖဲထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တဆဲးမၤအသးလၢနံၣ်လိတၢ်မၤအသးအကတီၢ်အကလုာ်ကလုာ်အဘၣ်စၤလၢအဘၣ်တၢ်ယၤထီၣ်အီၤလၢတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နံၣ်လိတၢ်မၤအသးအကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအပျီၤတြၢၢ်ကလၢအဒိၣ်ကတၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်ဒီးအသိအဘၣ်စၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢပှၤက့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်စ့ၢ်ကီးအါတက့ၢ်တၢ်နီၣ်နံၣ်လိတၢ်မၤအသးအကတီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအကလုာ်ကလုာ်လၢလံာ်စီဆံၣ်ဒိတဘျီအပူၤလီၤဆီဒၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးစါအဒၣ်,စါနီၣ်အဒၣ်,စါအဒၣ်တြၢၢ်ဟ့ၣ်,စါမၤဂျီဒီးစါအဝံးလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အပူၤဒီးယွၤဂျီလၢလံာ်စီဆံၣ်အသိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အဒိ,တၢ်သိၣ်တၢ်သိဘၣ်ဃးတၢ်လုၢ်ထီၣ်တၢ်လၢကမၤမၤမၤမုာ်တၢ်အဂီၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤလီၤဆီလၢတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဆီအဖီဒိၣ်လၢတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အတၢ်စံၣ်စါတဲးစါအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢစါမၤဂျီအစါ,အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်လုၢ်တၢ်ပာ်လၢဒဲးစါဆံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢစါဂျီလီၤမၤအစါ,အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်လုၢ်တၢ်ပာ်လၢတၢ်လုၢ်ဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်စီဆံၣ်အသိအဒိၣ်ထံးန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ယွၤဂျီအတၢ်သံလၢထုၣ်စုညါအလီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလံာ်စီဆံၣ်အသိအလီၢ်ခံတဖၣ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဆိတုၤကွံာ်တၢ်လုၢ်တၢ်ပာ်တဘျီဃိန့ၣ်လီၤ.

လီၤလီၤဆီဆီဖဲပဖးလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်န့ၣ်,ဒ်ပှၤစုၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တန့ၤအံၤအသိ-ဖဲယွၤဂျီသံဒီးဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤဝံၤအလီၢ်ခံဒီးအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်အသးလၢကမၤကတီၢ်ကတီၢ်ကတီၢ်-ကျဲၤလၢပနီၣ်ပာ်ဒီးမၤထွဲလံာ်စီဆံၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤကဘၣ်လီၤဆီဝဲဒိၣ်န့ၣ်ဒီးကျဲၤလၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်မၤဘၣ်ထွဲဝဲအီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢ,နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,တၢ် ဆၢကတီၢ်အိၣ်ဝဲအါဘျီလၢတလိၣ်ပမၤဘၣ်လိာ်ဖိဒုလိာ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်လီၤ.... အဒိ,ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတၢ်လုၢ်တၢ်ပာ်အကျိၤအကျဲၤန့ၣ်တက့ၢ်. တလိၣ်ပလုၢ်တၢ်ပာ်တၢ်လၢဘၣ်ဒိဖျိခရံၣ်ခဲအံၤမုၢ်ပတၢ်လုၢ်လံာ်န့ၣ်လီၤ. အဃိမုၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲန့ၣ်န့ၣ်ပအိၣ် ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတဆဲးတက့ၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. တလိၣ်ယလဲၤဆူ တၢ်လုၢ်ဟံၣ်...

ဆူတင်လှိုင်ဟံင်အဘူးကတၢင်လၢကမၤသံဆၢဖိကီၢ်ဖိဒီးယၤထီၣ်ယစုလၢဆၢဖိကီၢ်ဖိအဖိခိၣ်ဒ်သိးလၢဆၢဖိကီၢ်ဖိက တံးန့ၢ်ကွံၣ်ယတၢ်ဒီးဘးဘၣ်လီၤ. အဃိ,မ့ၢ်လံ,တၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢပဝဲလၢတနံၤအံၤလၢတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အ တၢ်စံၣ်စါတဲစါအပူၤဘၣ်ဆီတလဲကွံၣ်ကျဲလၢပကဘၣ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲး စီဆုံန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ဒဲန့ယၢၣ်အဲလဲခွဲ **Dr. Daniel L. Kim**

မ့ၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢပကတံးန့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤဖဲလံၢ်တတီၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အတၢ်စံၣ်စါတဲစါဘၣ် လိာ်အသးဒီးတၢ်လီၤဖဲပအိၣ်လၢတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အတၢ်စံၣ်စါတဲစါအပူၤဒ်ပထူးထီၣ်လံာ်အခိပညီဒီးမၤဘၣ်ထွဲဒီးဆူပ တၢ်အိၣ်မူအပူၤ,ခိဖျါဖျါဝဲဆုံဆုံလၢလံာ်အတီၤတနီၤနီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပှၤက့ၤတၢ်အတၢ်စံၣ်စါတဲစါအတၢ်အိၣ်သး အပူၤပၢ်ဃုာ်မုၢ်ကျိၤဝဲကွံၣ်လၢအလီၤဆီ,တၢ်ပာဆုၤတီၢ်ခိၣ်ရိၢ်မဲတၢ်လၢအလီၤဆီန့ၢ်ပနီၢ်ကစၢ်ဒဲအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ် လီၤ. ပကဟ့ၣ်တၢ်အဒိဖိတခါ-တၢ်လုၢ်တၢ်ပၢ်အသန့လၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်အပူၤ... လံာ်အတီၤလၢလံာ်စီဆုံအလီၢ် လံာ်အပူၤဘၣ်ဃးတၢ်လုၢ်ထီၣ်ပၢ်ထီၣ်ဆၢဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်တမ့ၢ်လၢအတဘၣ်လိာ်ဖိဒီးပှၤဘၣ်,မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လိာ် အသးလီၤတၢ်လီၤဆဲးတုၤအပတီၢ်လၢတၢ်လုၢ်တၢ်ပၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလၢမၤပှၤတ့ၢ်လံာ်အံၤလၢအရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဃိဖဲပဒးလံာ်အဆၢဖိတဖၣ်န့ၣ်,ပတၢ်ကျါတၢ်တဘၣ်မ့ၢ်,အိယကဘၣ်ဃုာ်သိဖိ,ကျိၢ်မ့တမ့ၢ်ထီၣ်လွံၢ်လၢတၢ်လီၢ် တတီၤဘၣ်,မ့ၢ်ယကဘၣ်ကွံၣ်တၢ်ဆူခရံၣ်အအိၣ်လၢတၢ်မၤဘၢကွံၣ်ယတၢ်ဒီးဘးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိ လၢက့ၤအါတီၢ်အပူၤန့ၣ်-အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်အဒိဖိဖျါဖျါဖျါတခါဖါ-ဘၣ်ဆၢလၢက့ၤအါတီၢ်အပူၤ ဒ်ပဖးတၢ်ကွဲးစီဆုံတဖၣ် န့ၣ်ပကဘၣ်ပံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်ပီးတၢ်လီၤ : အိတၢ်အံၤမၤအသးလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအလီၢ်လံာ်အတၢ် အိၣ်ဖျါတကတဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအတၢ်စံၣ်စါတဲစါအတၢ်ပာဆုၤရဲၣ်ကျဲတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတအိၣ်လၢလၢ ယူၤအတၢ်ပာတၢ်ဆုၤလီၤလီၤအပူၤဘၣ်,အဒိတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢအံၣ်စုၤလးအတၢ်အိၣ်မူအ ဂီၢ်လၢအတမ့ၢ်တၢ်အဘၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်ဒ်ပှၤစုၤက့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တနံၤအံၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ပအဲၣ်ဒီးပံးသး တမ့ၢ်ဒၣ်ထဲလံာ်တတီၤအကျိၢ်သန့အတၢ်အိၣ်သးသတူၢ်ကလၢ်ဖါဘၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအတၢ်စံၣ်စါတဲစါ အတၢ်အိၣ်သးစ့ၢ်ကီးဒ်သိးပဒးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲလၢအဘၣ်လိာ်ဖိဒီးဒုဆူပှၤစုၤက့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်လၢပလီၢ်ပလၢလၢ အလဲတလၢကွံၣ် တၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသိအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ရီၤဘးကွံၣ်လံစထၢၣ် **Dr. Robert G. Lister**

လၢက့ၤအါတီၢ်န့ၣ်,လံာ်စီဆုံအတၢ်စံၣ်စါတဲစါလီၤကံၢ်ဒ်သ့ၣ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်တခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီးထူၣ်ဒီးဒိၣ်ထီၣ်လၢအ ချဲတဖျါၣ်,ကဲထီၣ်သ့ၣ်ဆံးဆံးဖိတထူၣ်ဒီးလၢခံဒိၣ်ထီၣ်ဆူသ့ၣ်လၢအဒိၣ်တုၤလၢလၢပှၤပှၤတထူၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခဲလၢာ်လၢကကဲ ထီၣ်သ့ၣ်တခိၣ်အဂီၢ်ပၢ်ဃုာ်ဝဲလၢတၢ်ချဲလၢအဒိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်သ့ၣ်ကဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးထီထီၣ် ဒ်သိးလၢကဒိၣ်တုၤလၢလၢပှၤပှၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢက့ၤဒ်န့ၣ်အသိး,တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤဒိၣ်ထီၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်ဝဲလၢလံာ်စီဆုံအတၢ်စံၣ်စါတဲစါအက့ၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပကဘၣ် ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်တဖၣ်အံၤဒ်ပမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အက့ၤအံၤ သိၣ်လိပှၤလၢလံာ်စီဆုံဒိတဘၣ်ဘၣ်လီၤဘၣ်စးဒီးအိၣ်ဒီးအစိကမီၤလၢပဂီၢ်,ဘၣ်ဆၢတၢ်လီၣ်ဖျါထီၣ်လၢအယံာ်တ့ၢ်ဝဲန့ၣ်ထီၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲဒီးတကျိၤဃိဒီးတၢ်လီၣ်ဖျါထီၣ်လၢခံစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢ်န့ၣ်လိတၢ်မၤအသးအကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢပသးပှၤ,ပကဃိထံတၢ်ထံာ်ဘၣ်ဃးလုၢ်လၢ ဝုၤသန့အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢအမၤလီၤဆီပလုလၢဝုၤသန့တနံၤအံၤဒီးလုၢ်လၢဝုၤသန့လၢအဘၣ်တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အံၤလီၤလီၤ လၢလံာ်စီဆုံအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ CULTURAL

လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးလုလၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢပှၤဖးလံာ်စီဆုံလၢအဒိၣ်ထံးဒီးခွဲခါခဲအံၤအ ဘၢၣ်စၢၤအပူၤ,ပကဘၣ်ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးတၢ်လီၤပလိာ်ဒီးတၢ်လီၤဆီခဲမၤလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၤပလိာ်လိာ်အသးန့ၣ်,ပ

ကဘဉ်သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်ဒ်အမ့ၢ် “လုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအဒိမနုၤလၢပသကၢ်ဘဉ်အိၤလၢအလဲၤသယံၤလိာ်အသးဒီးစိၤအၤ [ဘၤဟဉ်အတၢ်လဲၤခိဖျါလဲၣ်?” ဒီး “ပလုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလိာ်ကၢ်ဒီးစိၤအၤဝံးအတၢ်ဒ်လဲၣ်?” ဒီးဘဉ်ဃးဒီးတၢ်လိာ်ဆိန့ၣ်,ပက ဘဉ်သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်ဒ်အမ့ၢ် “ပုၤကညိအလုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဆိတလဲၣ်လိာ်လိာ်ဆိဆိဒီးလံာ်စိဆံ့အလီၢ်လံာ်လၢပုၤကအပုၤတ ဝၢ်ဒ်လဲၣ်?” ဒီး “လုၢ်လၢ်ဒီးတၢ်မၤထွဲမနုၤတဖၣ်လိာ်ဆိဝဲလဲၣ်?” တၢ်စံးဆၢက့ၤဆူတၢ်သံကွၢ်အကလုာ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်မၤ ဘဉ်ထွဲအရူဒိၣ်တဖၣ်လၢကၤလၢပမၤဘဉ်ထွဲတၢ်ကွဲးစိဆံ့တနံၤအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢလံာ်စိဆံ့ဘဉ်တၢ်ကွဲးအိၤလိာ်ဆိဝဲဒိၣ်မးဒီးပတၢ်ဒၣ်ဝဲဖျါဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ. ပဝဲအါကတအိၣ်မူ လၢကလၢတၢ်ဖဲးဖဲးသံၣ်,ခိအတၢ်မၤမ့ၢ်ကၤဂျါဝဲၤကွၢ်ဘဉ်လီၤ. တနီၤမၤဒဲးဝဲ,ဘဉ်ဆဉ်ပဝဲလၢအအိၣ်လၢထံကီၢ်မ့ၢ်န့ၣ် တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဝဲန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိပကဘဉ်မၤတၢ်လဲၣ်လိာ်တနီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပတၢ်အိၣ်လၢက လၢတၢ်ချးခရံၣ်မ့ၢ်န့ၣ် အနံၣ် ၁၀၀၀,ဖဲမ့ၢ်ကၤဂျါဝဲၤကွၢ်ဘဉ်တၢ်မၤအိၤလၢဂ့ၢ်အဝဲတြီၤလၢဘၣ်သလုၤဘၣ်အချၢဘဉ်-ဖး အိၤဖဲလံာ်နီၢ်ဂူးသးအပူၤတက့ၢ်. ဒီးနသ့ၣ်ညါတၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လိာ်အိၤလိာ်လိာ်သးဂၢ်ဂၢ်ကျၢၤကျၢၤလၢနံၤအဝဲန့ၣ် တဖၣ်ဒါ? ဂ့ၤလံာ်,နဘဉ်ဘုၣ်လီၤန့ၣ်ဖဲး ဒီးနဘဉ်တံးစုကုၢ်မဲာ်လိာ်နသးသန့ၤထီၣ်သးလၢတၢ်န့ၣ်အဖိခိၣ်လီၤ. ဂ့ၤလံာ်, နီၢ်နီၢ်န့ၣ်,တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ဖျါတလိာ်တဖၣ်. တဘဉ်လိာ်အသးဘဉ်လီၤ. ပအိၣ်မူလၢလုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ လၢအလိာ်ဆိဖဲနဆဲးလိာ်နမံၤလၢတၢ်အၢၣ်လိာ်အိၤလိာ်ဂၢ်ဂၢ် ကျၢၤကျၢၤအဂီၢ်ဒီးနအိၣ်ဒီးကျဲၤလိာ်ဆိလၢတၢ်မၤမ့ၢ် ကျါဝဲၤကွၢ်,လၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘဉ်ထွဲလၢပိာ်မုၢ်ဒီးပိာ်ခွါအ ဘၢဉ်စၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အကလုာ်ခဲလၢအိၣ်ဒီးလုၢ် လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလိာ်ဆိအတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ပကဘဉ်ပာ်သးတၢ် န့ၣ်ဒီးပလၢ်ဘဉ်လံာ်စိဆံ့အိၣ်ဒီးနီၢ် ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်မၤတၢ်အကျဲန့ၣ်လီၤ. ပအိၣ်မူလၢလုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဖဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘဉ်တၢ်မၤဝဲအိၤလိာ်ဆိ ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၤ,လံာ်စိဆံ့ဟ့ၣ်တုၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိဘဉ်ဃးပကဘဉ်မၤမ့ၢ်ကၤဂျါဝဲၤကွၢ်ဒ်လဲၣ်; ပကဘဉ်မၤ အိၤအိၣ်ဒီးတၢ်တီတၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ. နဖးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လၢလံာ်နီၢ်ဂူးသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိပကဘဉ်မၤဘဉ် ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သိဘဉ်ဃးတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢအတီအလိာ်လၢပတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤက,ပမ့ၢ်တဘုၣ်လီၤပခိၣ်ဖဲးဒ် အဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ဖံထၢၣ်ဝိလ်ခၢၣ် **Dr. Peter Walker**

ဒ်ပဆိကမိၣ်ပနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်အိၣ်သးဒဲးအံၤဒီးထီၣ်သတြီၤအိၤဒီးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အဆၢက တီၢ်န့ၣ်,ပကဘဉ်တီၢ်နီၣ်လၢအိၣ်တ့ၢ်ဝဲဒၣ်အစ့ၤကတၢ်အနံၣ်ခံကထိက့ၤကဒါက့ၤဆူလံာ်စိဆံ့အသိဒီး ၃၀၀၀ မ့တမ့ၢ် အါန့ၣ်အန့ၣ်မ့ၢ်ဘဉ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဆူလံာ်စိဆံ့အလီၢ်လံာ်န့ၣ်လီၤ. အဃိတၢ်လိာ်ဆိတဖၣ်အိၣ်ဝဲသ့,လုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ် လၢအတၢ်လိာ်ဆိတဖၣ်,လၢသုးကွၢ်ပုၤလၢပုၤဖးလံာ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအဖျါတြၢၢ် ကလၢ်တမံၤမ့ၢ်ဝဲလၢစဲးဖိကဟဉ်ဆိတလဲၣ်လၢတဖျးမဲာ်အတီၢ်ပုၤချသဒဲးန့ၣ်လီၤ. အဃိ,အဒိ,ပမ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဒီးလုၢ်လၢ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၢဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ်ထီ,လုၢ်လၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအညိန့ၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးလၢအချသဒဲး,လုၢ်လၢ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢအလုၢ်ဘၢကွၢ်အသးဒီးတၢ်သ့စဲးဖိကဟဉ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျၢၤဒီးပုၤကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢ ပုၤကလၢကစၤ,ဆိကမိၣ်ဒၣ်အနံၣ် ၂၀၀၀ အပူၤကွၢ်,ဖဲစိယီၤဟဉ်ကွဲးဝဲလံာ်လိာ်ဖျါန့ၣ်,အဝဲကွဲးဝဲဒ်တၢ်ပရၢလၢတၢ်က ရုၤလိာ်အိၤဝဲပုၤတကမိၣ်အိၤလၢပုၤအကရၢတဖုဆူကရၢအသိတဖုန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်အံၤကတံးန့ၣ်တၢ် ဆၢကတီၢ်အသိဖးအါညါဒ်အဝဲလဲၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖျါဆူအကတဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲးကျိးအကလုာ်ဒ်သိးန့ၣ်တ ဖၣ်တအိၣ်ဒဲးဘဉ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါအကတမံၤ,လၢအဖျါတြၢၢ်ကလၢ်လၢလံာ်လိာ်ဖျါအပူၤဒ်နဆိကမိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ,လၢ လံာ်လိာ်ဖျါအါကတၢ်အဲၣ်ဒီးပုၤကန့ၣ်ဟူအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိ,လၢလံာ်အအိၣ်ထံးလိာ်လိာ်န့ၣ်စံးဝဲတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤလၢအ ဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဝဲလၢပုၤလၢအဖးဒီးပုၤအါကလၢအန့ၣ်ဟူတၢ်အဖိခိၣ်,လၢအပာ်ဖျါထီၣ်ကျဲၤလၢအဘဉ်တၢ်န့ၣ် ပၢ်အိၤလၢအအိၣ်ထံး,လၢအမ့ၢ်,ပုၤတကဖးလံာ်ဒိတဘုၣ်တဘျီဃိဆူပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်တဖုန့ၣ်လီၤ. လၢပဂီၢ်, ညိဝဲဒိၣ်မးလၢပကမၤဃၢလိာ်ပသးဖဲပဖးလံာ်လိာ်ဖျါဒိတဘုၣ်န့ၣ်လီၤ. ပအိၣ်ပတုာ်ဒီးဆိကမိၣ်ပာ်သးလံာ်တဆၢဒီးဂုၢ် ကျဲးစးန့ၣ်ပၢ်တၢ်တမံၤလုၢ်လၢ်လၢအအိၣ်ဒီးစံးဝဲသ့န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၤ,လၢပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အ

ဂီၢ်,လံာ်အဆာဒိၣ် ၂၂ ဆာဒိၣ်ဟဲယွၤလီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အဖီခိၣ်တဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. အဃိ,တၢ်လဲၤခိဖျိပလၢဂၢ်ဘၣ်လံာ် လီၤဆီဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးယဆိကမိၣ်တၢ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်တၢ်အခဲမ့ၢ်ဝဲလၢပုၤဒီးန့ၣ်လံာ်လီၣ်ဖျါလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်ဘၣ်တၢ်လုၢ်ဘၢအိၤ,တမ့ၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤကန့ၢ်ခဲလၢာ်တတီၤတီၤဒီးတဘျီဘျီကဘၣ်ကိၤဘၣ်ဂီၤလၢက ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒီး တခါညါအါကတၢ်အဲၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒီးတခါညါလၢကစံးကတီၤ နီၣ်နီၣ်တၢ်ဆူအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်တူၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒီး တၢ်အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ်န့ၣ်စးထီၣ်ထံးဘၣ်နီၣ်နီၣ်ပုၤ တကဘၣ်တကဘၣ်ထွဲဒီးပနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲပသးအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢကဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤခဲလၢာ်ကသ့အလီၢ် န့ၣ်လီၤ. အဃိ,တၢ်အဒိအိၣ်ဝဲတခါတၢ်ဃးလုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆီဝဲန့ၣ်ဆီတလဲပတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဒီးပတၢ်သးဘူးပ သးဆူတၢ်ဖးလံာ်စီဆုံနီၣ်နီၣ်ကသ့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ဒုးဘူးတပယုၤခါမဲၣ် **Dr. David W. Chapman**

လၢန့ၣ်လါတၢ်မၤအသးအကတီၢ်ဒီးလုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်အမဲာ်ညါ,ပကဘၣ်ဟ့ၣ်ပတၢ်သး စၢ်ဆာဆူနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအမၤလီၤဆီပုၤဒီးန့ၢ်လံာ်စီဆုံတနံၤအံၤဒီးပုၤလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ PERSONAL

တၢ်လီၤပလိာ်လၢပဆိကမိၣ်ပာ်သးအိၤသ့အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပုၤဂီၢ်မုၢ်ဒီးပုၤလၢအခိၣ်လၢပဝဲခွါဟီၣ်ခိၣ်ခဲအံၤ အဘၣ်စၢၤ,ဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်တီၢ်နီၣ်လၢတၢ်လီၤဆီတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးလၢခွါခဲအံၤဒီးပုၤလၢပုၤကအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပမ့ၢ် ဆာမုၢ်လၢလၢပကမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအလံာ်တဖၣ်အံၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဒီး,ပကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးနီၣ်ကစၢ်အတၢ်လီၤဆီအကလုာ် ကလုာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

အဒိ,ပကဘၣ်သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် “ထီၣ်သတြီၤဒီးပုၤလၢပထံၣ်အိၤလၢလံာ်စီဆုံအလံာ်တဖၣ်အပူၤပဝဲပ နီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်အိၣ်မူမ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်?” “ပမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပုၤတတၢ်အပူၤမ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?” “ပနီၣ်သးတၢ်အိၣ်သး မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်? ထီၣ်သတြီၤဒီးပုၤဝဲအံၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤဝဲန့ၢ်န့ၢ်ပမၤကစၢ်အတၢ်ဒ်လဲၣ်” “ထီၣ်သတြီၤဒီးပုၤလၢပထံၣ်လၢ ပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်အပူၤပတၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်? ခိဖျါတၢ်ပာ်သ့ၣ် ပာ်သးတၢ်အကလုာ် လီၤဆီတဖၣ်လၢပုၤလၢပုၤဒီးပုၤလၢပစီခဲအံၤတဖၣ်အဘၣ်စၢၤ,ပနီၣ်ပၢၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပကမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအ တၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒ်လဲၣ်ကသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တီၢ်နီၣ်တၢ်မၤအသး,လုၢ်လၢထူသန့ဒီးနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢပုၤလၢအခိၣ်ထံးဒီးခွါပုၤလၢအဖးလံာ် စီဆုံတဖၣ်အဘၣ်စၢၤကမ့ၢ်တၢ်တၢ်အဒိၣ်ကတၢ်တမံၤလၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပဆာကတီၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပ မ့ၢ်မၤအိၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒီး,အဝဲကလဲၤတၢ်ဖးယံၤဆူတၢ်မၤစၢၤပုၤလၢပကမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံလၢက့ၤလၢအပာ်ဒိၣ်ယွၤ,အိၣ် ဒီးတၢ်သ့တံးန့ၢ်မူဒါလၢပုၤတၢ်ဂီၢ်,ဒီးဘၣ်လိာ်အသးလၢပဆာပကတီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတီၤလၢခံ CONCLUSION

လၢတၢ်မၤလီၤတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအံၤအပူၤ,ပဃိထံတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးသၢဘိလၢမၤစၢၤပုၤလၢပဘူးစဲလံာ်စီဆုံအိၣ်ပညိ လၢအခိၣ်ထံးဆူပဝဲခွါအတၢ်အိၣ်သးခဲအံၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပစံးကတီၤတ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်လိာ်နီၣ်နီၣ်လၢတၢ်ကမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီ ဆုံလၢခွါခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ပကတီၤသကိးတၢ်ဘူးစဲလၢပုၤဖးလံာ်ဖိလၢအခိၣ်ထံးဒီးခွါခဲအံၤအဘၣ်စၢၤလၢကမၤစၢၤပုၤလၢပက ဆာတဲာ်ပကဘၣ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တနီၣ်လၢအမၤအသးစးထီၣ်လၢ မုၢ်န့ၢ်ဖဲလံာ်စီဆုံဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤဟ့ၣ်တၢ်သးစၢ်ဆာလီၤလီၤဆီဆီဆူက့ၤလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်အံၤဟ့ၣ်ပုၤမူဒါလၢပက မၤဘၣ်လိာ်ပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလၢခွါပုၤဒိကန့ၢ်တၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထီဘိပကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပသးလၢတၢ်ကွဲးစီဆုံတဖၣ်တဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤလၢတၢ်ကပာ်ကပာ်ကွံာ်အိၤလၢစီလၢခံ တဖၣ်ဘၣ်လီၤ. ထီဒါဒီးတၢ်အံၤ,အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤလၢယွၤအပုၤကညိလၢကအဲၣ်ဒီးဒိကန့ၢ်တၢ်လၢတၢ်စံာ်စီတဲစီ.

အကျွန်ုပ်တို့သည် အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၅ နာရီခွဲတွင် အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့ဝင်များက အစည်းအဝေးအတွက် အချက်အလက်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အချက်အလက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ အစည်းအဝေးအတွက် အချက်အလက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခဲ့ကြပြီး အချက်အလက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။